

Sakarias Sokka 2005. Sisältöä kansallisvaltiolle. Taide-elämän järjestäytyminen ja asiantuntijavaltaistuva taiteen tukeminen. Suomen kulttuuripolitiikan historia -projektin julkaisuja 1. Cuporen julkaisuja 8/2005. ISBN 952-5573-10-9, ISSN 1795-1739

TIIVISTELMÄ

Tutkimuksessa tarkastellaan valtion taidetukien kehittymistä eriytyneeksi ja asiantuntijavaltaiseksi järjestelmäksi. Tavoitteena on ollut selvittää kulttuuripolitiikan toimintatapojen juuria ja vallankäyttöön vaikuttaneita tekijöitä.

Autonomisen Suomen taiteen tukemista ja siihen liittyntä asiantuntijavaltaistumista punnitaan taide-elämän järjestäytymisen ja sen kanssa samanaikaisesti kehittyneen valtion välisen vuoro vaikutuksen kautta. Kulttuurin ja politiikan yhdistämisyhtymien analysoinnissa otetaan huomioon valtasuhteet ja toimijaryhmien linjauksia määrittäneet ideologiset taustat.

Tutkimuksen näkökulma paljastaa, että valtiollisten taidetukien juuret ovat olleet taidejärjestöjen kanavoimassa yksityisessä aktiivisuudessa, jonka muokkaamia toimintamalleja liitettiin valtionhallinnon vahvistuessa sen toimintapiiriin. Eri poliittisilla ryhmittymillä oli erilaisia intressejä, jotka vaikuttivat suhtautumiseen eri taidealojen tukemiseen. Kansalaisyhteiskunnan kehitys samanaikaisesti kansallisvaltion kanssa tarjosi valtion ja sitä tukevan kansallisen kuvaston tarvitsemia sisältöjä, joiden muovaamisessa taide ja sitä tukeneet järjestöt ovat olleet merkittäviä.

Aiemman tutkimuksen antamaa käsitystä monipuolistava keskeinen tulos on esiin nouseva kuva valtion tuettaviksi hyväksytyjä taidelajeja ja -järjestöjä koskeneesta kamppailusta, jossa menestymistä auttoi vahva järjestäytyminen ja joko suhteet valtiovallan huipulle tai riittävän vahva nousevan opposition poliittinen tuki.

